

OPINTO-OPAS

2025 – 2026

Sisällys

LUKION OPISKELIJALLE	4
WILMA	4
1 LUKION YHTEYSTIEDOT JA OPETTAJAKUNTA	5
2 YLEISTÄ.....	6
2.1 LUKUVUODEN TYÖPÄIVÄT	6
2.2 OPPITUNTIEN JA RUOKAILUN KELLONAJAT.....	6
2.3 JAKSOT, KOEVIIKOT, POHJATUNNIT JA UUSINTAKOKEET	6
2.3.1 Jaksot ja koeviikot	7
2.3.2 Koeohjeet.....	7
2.4 OPISKELUVÄLINEET JA MATERIAALIT	8
3 TUNTIJAKO	9
4 LUKIO-OPINTOJEN SUORITTAMINEN	10
4.1 OPISKELUOHJELMA	10
4.2 ITSENÄISET SUORITUKSET	10
4.3 MUISSA OPPILAITOKSISSA SUORITETTUIEN OPINTOJEN HYVÄKSILUKEMINEN	10
4.4 OPINTO-OHJELMAN MUUTTAMINEN.....	11
4.5 OPINTOJEN KESKEYTTÄMINEN	12
4.6 KAKSOISTUTKINTO-OPISKELU	12
4.7 LUKION RATSASTUSLINJA.....	12
5 OPINTOJEN ARVIOINTI.....	14
5.1 ARVIOINTI JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN	14
5.2 OPINTOJAKSON ARVIOINTI.....	14
5.2.1 Arvioinnin perusteet	14
5.2.2 Numeroin arvioitavat opintojaksot	14
5.2.3 Arviointi pelkän koesuorituksen perusteella.....	14
5.2.4 Arvioinnit kirjaimin (S, H, K, T, P).....	14
5.3 OPINTOJAKSOJEN / KURSSIEN UUSIMINEN	15
5.4 OPPIAINEEN OPPIMÄÄRÄN ARVIOINTI	15
5.5 PÄÄTTÖTODISTUKSESSA NUMEROIN ARVIOITAVAT OPPIAINEET.....	15
5.6 LUKION OPPIMÄÄRÄ.....	16
5.7 ARVIOINNIN UUSIMINEN JA OIKAISU	16
6 POISSAOLOT	16
6.1 POISSAOLOJEN MERKITSEMINEN JA SEURANTA.....	16
6.2 TOIMINTATAPA LUVATTOMISSA POISSAOLOISSA JA JATKUVASSA MYÖHÄSTELYSSÄ	17
6.3 TYÖSSÄKÄYNTI	17
6.4 AUTOKOULU.....	17
6.5 POHJATUNNIT.....	17
6.6 POISSAOLOLUVAN MYÖNTÄMINEN.....	17
6.7 SAIRAUSPOISSAOLOT	17
6.8 OPINTOJAKSOLLE UUELLEEN OSALLISTUMINEN	17
6.9 AINEOPISKELIJAT JA KAKSOISTUTKINTOA SUORITTAVAT	17
7 OPINTO-OHJAUS.....	17
8 LUKION JÄRJESTYSSÄÄNNÖT	18
9 TENTIT JA YLIOPPILASKIRJOITUKSET	20
9.1 TENTIT	20
9.2. YO-KOEPÄIVÄT LUKUVUONNA 2025-2026.....	20
9.3 YLIOPPILASTUTKINNOSTA	22
10 OPINTOJAKSOT, KIERTOTUNTIKAAVIO, OPINTOJAKSOTARJOTIN	24
10.1 AINELYHENTEET (OPINTOJAKSON KUVAUKSISSA JA OPINTOJAKSOTARJOTTIMESSA)	24
10.2 LUKION KIERTOTUNTIKAAVIO JA AIKATAULU	24

10.3. OPINTOJAKSOTARJOTIN 2025-2026 (PÄIVITETÄÄN TARVITTAESSA ELOKUUSSA)	25
10.4 OPINTOJAKSOLUETTELO LOPS 2021	26

LUKION OPISKELIJALLE

Tämä opas sisältää tärkeää tietoa Siikajoen lukiosta ja lukio-opiskelusta. Tämä on tärkein käsikirjasi.

Lukion päättötodistus edellyttää vähintään 150 opintopisteen suorittamista. Opinto-ohjelmasi laatimisessa sinua auttaa ja ohjaa ensisijaisesti opinto-ohjaaja yhdessä ryhmän-ohjaajan kanssa. Aineenopettajat opastavat sinua myös opintojaksovalintojen tekemisessä. Ryhmänohjaajasi puoleen voit kääntyä kaikissa mieltä askarruttavissa asioissa.

WILMA

Wilmasta voit seurata opintojesi etenemistä. Sieltä näet suorituksesi, arvosanat, valitsemasi opintojaksot, kunkin jakson työjärjestyksen ja arviointiviikon sekä opiskeluohjelmasi.

Wilmaan pääset osoitteesta <https://siikajoki.inschool.fi>. Kirjautumiseen tarvitset käyttäjätunnuksesi ja salasanasasi. Jos unohdat salasanasasi, kansliasta voit pyytää uuden salasanan.

1 LUKION YHTEYSTIEDOT JA OPETTAJAKUNTA

Osoite Opintie 1 92400 Ruukki
 WILMA <https://siikajoki.inschool.fi> (oma käyttäjätunnus ja salasana)

Rehtori	Juha Vaara	040-3156433
Apulaisrehtori ja opinto-ohjaaja	Maritta Männistö	040-3156320
Toimistosihtööri	Rauni Rantoharju	040-3156315
Kuraattori	Juho Kukkonen	040-3185053
Terveystenhoitaja	Tuula Lehto	044-4394624

Ryhmänohjaajat Riikka Junttila-Rantanen 25A
 Juuso Tolonen 24A
 Katja Rissanen 23A

Opettajien e-mail muotoa etunimi.sukunimi@siikajoki.fi

Opettajakunta ja opetusaine:

Vaara Juha	rehtori
Haataja Jenna	matematiikka
Heikkilä Juhani	musiikki
Huovinen Kaisla	äidinkieli, ilmaisutaito
Junttila Milla-Riina	matematiikka, fysiikka
Junttila-Rantanen Riikka	uskonto, psykologia, filosofia, RO 25A
Kananen Pirjo	äidinkieli ja kirjallisuus
Keskikallio Jaakko	yhteiskuntaoppi
Konkka Kati	kuvataide
Launonen Pekka	liikunta, terveystieto
Mehtomaa Eija	erityisopetus
Männistö Maritta	apulaisrehtori, opinto-ohjaus
Raappana Hilla	matematiikka
Raitanen Jani	biologia, maantiede
Rissanen Katja	biologia, maantiede, RO 23A
Sirkeinen Meri	kemia
Tolonen Juuso	englanti, historia, yhteiskuntaoppi, RO 24A
Tornberg Olli	matematiikka, fysiikka
Vähäsarja Milia	ruotsi, saksa

2 YLEISTÄ

2.1 Lukuvuoden työpäivät

Syyslukukausi

ke 7.8.2025 alkaa lukuvuosi
syysloma vko 43
syyslukukausi päättyy la 20.12.2025

Kevätlukukausi

kevätlukukausi alkaa ke 7.1.2026
talviloma viikko 10
pääsiäisloma 3.4. - 6.4.2026
Vapunpäivä pe 1.5. 2026 vapaapäivä
helatorstai 14.5.2026 vapaapäivä
kevätlukukausi päättyy lauantaina 30.5.2026

2.2 Oppituntien ja ruokailun kellonajat

Oppitunnit ovat 75 min mittaisia. Ruokailu on toisen oppitunnin jälkeen 11.15 - 11.55. Oppituntien ajankohdat määräytyvät pääosin seutukunnallisen kiertotuntikavion mukaan.

1. h	8.30 - 9.45
2. h	10.00 - 11.15
RUOKAILU	
3. h	11.55 - 13.10
4. h	13.25 - 14.40

2.3 Jaksot, koeviikot, pohjatunnit ja uusintakokeet

Lukuvuosi jakaantuu **5 jaksoon**, joka päättyy **arviointiviikkoon**. Kokeet alkavat klo 8.30. Opiskelijat voivat mennä ruokailemaan kokeen jälkeen 11.15 alkaen. Kunkin jaksos koejärjestys, -ajat ja -paikat tiedotetaan Wilmassa ja ilmoitustaululla noin kaksi viikkoa ennen koeviikon alkua.

Kokeen jälkeen iltapäivällä opiskelijat osallistuvat seuraavan päivän kokeen **ns. pohjatuntiin (11.55-13.10)**, jolloin kerrataan opintojakson keskeisiä sisältöjä. Pohjatunteihin osallistuminen on **pakollista**.

Iltapäivällä voi olla myös muita yhteistilaisuuksia, juhlaharjoituksia, kokeiden palautustunteja tai oppilaskunnan järjestämiä tilaisuuksia.

Uusintakokeeseen ilmoittaudutaan Wilmassa opinto-ohjaajalle. Ilmoittautuminen on sitova. **Perusteeton/etukäteen ilmoittamatta jätetty poissaolo kokeesta katsotaan osallistumiskerraksi**. Uusintakoepäivä on kokeeseen osallistujalle normaali koulupäivä.

Hylätty opintojakso tai puuttuva suoritus on uusittava seuraavana uusintakoepäivänä. Uusintakoepäivänä voi suorittaa kaksi koetta.

Opintojakson arvosanaa 4 voi yrittää korottaa **kaksi kertaa** erillisessä uusintakokeessa tai ao. opintojakson kokeessa, jos se on mahdollista. Sen jälkeen opintojakso on käytävä uudelleen, mikäli haluaa edelleen parantaa arvosanaa.

Hyväksyttyä opintojakson arvosanaa voi yrittää korottaa **yhden** kerran. Hyväksytyn opintojakson suoritus ei koske tapauksia, joissa arvosana 4 on jo korotettu.

2.3.1 Jaksot ja koeviikot

Jaksot	koeviikko	uusintaan ilmoittautuminen klo 12:00 mennessä	uusintakoe klo 14.45 – 17.45
1. jakso 7.8.-29.9.	22.9.-29.9.	pe 15.8.	ke 20.8.
			ylimääräinen koepäivä abeille pe 3.10.
2. jakso 30.9.-26.11.	19.11-26.11.	pe 10.10.	ke 15.10.
3. jakso 27.11.-2.2.	26.1.-2.2.	pe 12.12.	ke 17.12.
4. jakso 3.2.-1.4.	25.3.-1.4.	pe 13.2.	ke 18.2.
5. jakso 2.4.-30.5.	21.5.-28.5.	pe 17.4.	ke 22.4.

Opintojakson kaikki poissaolot on oltava selvitettyinä ennen koetta. Selvittämättömät ja luvattomat poissaolot voivat estää opintojakson arvosanan saamisen.

2.3.2 Koeohjeet

- Kun koetehtävät on jaettu, kokeesta voi poistua aikaisintaan klo 10. Myöhästyneet voidaan ottaa kokeeseen ennen klo 10.
- Opiskelijat tuovat kokeisiin omat välineet. Jos jotakin puuttuu tai esim. laskin menee epäkuuntoon, opiskelija viittaa ja koetta valvova opettaja auttaa.
- Opiskelijat jättävät kännykät ja reput koetilan ulkopuolelle, mukaan otetaan **vain kirjoitus- ja muut tarvittavat välineet**. Sähköisissä kokeissa opiskelijat tuovat mukanaan **oman kannettavan tietokoneen sekä tarvittaessa kuulokkeet**. Koulun varakoneita voi lainata, jos oma ei toimi. Varmista hyvissä ajoin koetta, miten oma koneesi käynnistetään Abittiin.
- Kun kaikki opiskelijat ovat päässeet kirjautumaan, aloittaa valvoja kokeen palvelimelta. Kun valvoja ilmoittaa kokeen alkavan, kommunikointi on sen jälkeen kiellettyä.

- Jos tehtävissä on jotakin epäselvää, valvojalta voi pyytää apua kokeen alussa. Kokeen aikana opiskelija voi kättä nostamalla pyytää valvojaa käymään luokkaan. Jos valvoja katsoo tarpeelliseksi, hän antaa tarkennetun ohjeen tiedoksi kaikille.
- Jos kokeessa olijat keskustelelee toisten kanssa kokeen aikana tai valvoja havaitsee muuta vilppiä, opiskelija poistetaan luokasta ja koe hylätään tämän koeviikon osalta. Myös lukiolain mukaista rangaistusmenettelyä voidaan käyttää.
- **Koeaika on kolme tuntia**, joten käytännössä koeaika päättyy noin 11:35.
- Sähköisissä kokeissa kokeen lopuksi opiskelija päättää kokeen, sammuttaa koneen ja palauttaa lähtiessään Abittitikun valvojalle.

2.4 Opiskeluvälineet ja materiaalit

Syksyllä 2025 aloittavia lukion opiskelijoita koskee oppivelvollisuus ja he saavat lukiolta tarvittavat opiskeluvälineet ja -materiaalit (mukaan lukien oppikirjat ja tietokoneet) käyttöönsä opiskeluaikaksi.

Ohjelmistot:

Kouluilla on käytössä oppilaille ilmainen G Suite for Education (entinen Google for Education) –ympäristö, joka käyttö vaatii Googlen Chrome-selaimen ja Internet-yhteyden. Laitteisto vaatimuksia sen suhteen ei ole. Harjoittelua varten koulun opiskelijan käyttöön antamalle koneelle voi halutessaan asentaa ylioppilaskirjoituksissa käytettäviä ohjelmistoja.

3 TUNTIJAKO

Oppiaineryhmä ja oppaine	Pakolliset opinnot opintopisteinä	Valtakunnalliset valinnaiset op.	Paikalliset valinnaiset op.
Äidinkieli ja kirjallisuus	12	6	6
Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus	12	6	2
A -kieli: englanti	12	4	3
B1 -kieli: ruotsi	10	4	7
B3 -kieli: saksa*		16	6
Matematiikan yhteiset opinnot	2		
Matematiikan lyhyt oppimäärä	10	4	2
Matematiikan pitkä oppimäärä	18	6	4
Biologia	4	6	2
Maantiede	2	6	2
Fysiikka	2	12	4
Kemia	2	8	4
Filosofia	4	4	0
Psykologia	2	8	4
Historia	6	6	0
Yhteiskuntaoppi	6	2	0
Uskonto tai elämäntutkimustieto	4	8	0
Terveystieto	2	4	2
Liikunta	4	6	6
Musiikki	2 tai 4	4	2
Kuvataide	2 tai 4	4	0
Opinto-ohjaus	4		2
Temaattiset opinnot			8
Lukiodiplomit (ku, li, mu)			6
Hevosalan opinnot			23
Pakolliset opinnot yht. 94 tai 102 op. Valtakunnalliset valinnaiset opinnot vähintään 20 op. Opinnot yhteensä vähintään 150 op. * Muita B3 -kieliä on mahdollista opiskella yhteistyössä Tutorhousen Digiluokan kautta			

Opinto-ohjauksessa oppituntien lisäksi on henkilökohtaista ohjausta ja infoja.

Osa kursseista voidaan opettaa verkko-opetuksena jostakin seutukunnan lukiosta tai Tutorhousen Digiluokasta.

4 LUKIO-OPINTOJEN SUORITTAMINEN

4.1 Opiskeluohjelma

Tähän opinto-oppaaseen on koottu kaikki Siikajoen lukion opetussuunnitelman mukaiset oppiaineet ja niiden opintojaksot sekä opintojaksotarjotin.

Wilmasta näet oman työjärjestyksesi. Kaikkia valinnaisia opintojaksoja ei järjestetä joka vuosi. Paikallisia valinnaisia opintojaksoja voidaan toteuttaa myös yhden opintopisteen laajuisena.

Oppaan avulla voit suunnitella omaa opinto-ohjelmaasi lukio-opintojesi läpiviemiseksi valtakunnallisen tuntijaon ja Siikajoen lukion opintojaksotarjonnan mukaisesti 3 - 4 vuodessa. Rehtori myöntää lisäaikaa, joka on perusteltava ja anottava kirjallisesti.

Lukion päättötodistus edellyttää vähintään 150 opintopisteen suorittamista. Jos aiot käydä lukion kolmessa vuodessa, opintoja pitäisi suorittaa eri vuosina seuraavasti: 60+60+30 opintopistettä.

Opiskelijoiden on syytä pitää huolta siitä, että kaikki pakolliset opintojaksot tulevat suoritetuiksi ajoissa opiskeluohjelman mukaisesti.

Kysy neuvoa ja opastusta omaan opiskeluohjelmaasi liittyen opinto-ohjaajalta tai ryhmänohjaajalta. Myös aineenopettajat auttavat oppiaineensa opintojaksojen kokoamisessa. Opintojaksovalintoja käsitellään lukion alussa opinto-ohjauksen tunneilla.

4.2 Itsenäiset suoritukset

Lupa itsenäiseen suoritukseen haetaan kirjallisesti ko. aineen opettajalta ja apulaisrehtori/opinto-ohjaajalta. Hakemuksesta tulee ilmetä perustelu, miksi opiskelija hakee lupaa suorittaa opintojakso itsenäisesti. Lupa myönnetään vain hyvin perustellusta syystä, jos opintojakson voi opiskella samaan aikaan normaalisti tai kyse on pakollisesta opintojaksosta.

Itsenäistä suoritusta ei myöskään suositella, mikäli oppiaineen aikaisempien opintojaksojen keskiarvo on alle 7.

Itsenäisen opintojakson suoritustapa sovitaan aina opettajan kanssa, ja suoritukseen voi kuulua muutakin näyttöä kuin koe. Koe tehdään uusintakoepäivänä tai koeviikolla erikseen sovittuna päivänä.

4.3 Muissa oppilaitoksissa suoritettujen opintojen hyväksilukeminen

Koulutuksen järjestäjän on tunnustettava toisessa [lukio]lain mukaista koulutusta antavassa oppilaitoksessa suoritettut 11 §:ssä tarkoitetut opinnot hyväksi lukemalla ne osaksi lukiokoulutuksen oppimäärää. Koulutuksen järjestäjän on tunnustettava myös muualla hankittu opetussuunnitelman tavoitteita ja sisältöjä vastaava osaaminen. Opiskelijan osaamisen tunnustamisessa noudatetaan, mitä 37 ja 38 §:ssä säädetään opiskelijan arvioinnista ja siitä päättämisestä. Tarvittaessa osaaminen on osoitettava koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Päättös osaamisen tunnustamisesta tehdään sitä erikseen pyydettyä ennen opintojen tai hyväksi luettavaa osaamista koskevan opintokokonaisuuden alkamista. Opetushallitus antaa tarkempia määräyksiä osaamisen tunnustamisesta ja sitä koskevasta menettelystä. (Lukiolaki 714/2018, 27 §.)

Opiskelija voi lukea hyväkseen muissa oppilaitoksissa (korkeakoulut, musiikkiopistot, kansalaisopistot, ammattiopistot, kesälukiot, iltalukiot ym.) suorittamia opintoja, **mikäli ne tavoitteiltaan vastaavat lukion opetussuunnitelmaa ja ovat tuntimäärältään riittäviä.**

Varsinaisten opintojaksojen tai niiden osien korvaamisesta **päätää apulaisrehtori tai rehtori.** Opiskelija esittää **erillisen hakemuksen tai kurssitodistuksen**, joiden perusteella päätös tehdään.

Opiskelijalla on oikeus saada pyydettyä etukäteen päätös muussa oppilaitoksessa suoritettavien opintojen hyväksymisestä lukio-opinnoiksi ja tieto noudatettavista arvos-
teluperusteista.

Luettaessa opiskelijalle hyväksi opintoja muista oppilaitoksista pitäydytään suoritusop-
pilaitoksen antamaan arviointiin.

Jos kyseessä on lukion opetussuunnitelmassa numeroin arvioitava kurssi, sen arvosana muutetaan lukion arvosana-asteikolle seuraavan vastaavuusasteikon mukaisesti:

Asteikko 1–5	Lukioasteikko	Asteikko 1–3
1 (tyydyttävä)	5 (välttävä)	1
2 (tyydyttävä)	6 (kohtalainen)	1
3 (hyvä)	7 (tyydyttävä)	2
4 (hyvä)	8 (hyvä)	2
5 (kiitettävä)	9 (kiitettävä), 10 (erinomainen)	3

Tapauksissa, joissa lukio ei voi päätellä, kumpaa lukion arvosanaa toisessa oppilaitok-
sessa suoritettu kurssi vastaa, ylempää vai alempaa, on vastaavuus määriteltävä opiske-
lijän eduksi.

Ulkomailla suoritettut opinnot voidaan lukea hyväksi lukio-opintoihin pakollisiksi tai
valinnaisiksi opintojaksoiksi. Mikäli ne luetaan hyväksi pakollisiin tai opetussuunnitel-
man perusteissa määriteltyihin valtakunnallisiin valinnaisiin, tulee niistä antaa numero-
arvosana. Arvosanan määrittelyn tueksi voidaan tarvittaessa edellyttää lisänäyttöjä.

4.4 Opinto-ohjelman muuttaminen

Opiskelija voi muuttaa opintojensa aikana etukäteen valitsemaansa opinto-ohjelmaa.
Tästä on kuitenkin neuvoteltava opinto-ohjaajan kanssa seuraavin ohjein:

- Seuraavaa jaksoa koskevat muutokset tehdään viimeistään **viikkoa ennen jakson vaihtumista**
- Opintomenestys/opiskelijan voimavarat voivat vaikuttaa opiskelusuunnitelmaan, tällöin opinto-ohjelmaa voidaan muuttaa myös kesken jakson.
- Opinto-ohjelman muuttamisessa on otettava huomioon koko lukuvuoden ohjelma, jotta opintopisteitä kertyy riittävästi
- Aloitettua opintojaksoa ei saa keskeyttää ilman pätevää syytä.

Opiskelija voi siirtyä pitkästä matematiikasta lyhyeen matematiikkaan opintojakson päättyessä. Tällöin kurssin/opintojakson vastaavuus on seuraava:

LOPS 2021

MAA2-> MAB2
 MAA3 -> MAB3
 MAA6 -> MAB8
 MAA8 -> MAB5
 MAA9 -> MAB7

Arvosanat siirtyvät sellaisenaan lyhyen oppimäärän arvosanoiksi. Ne voi korottaa tenttimällä opintojaksot uudelleen.

Lyhyestä matematiikasta pitkään vaihdettaessa opintojaksojen vastaavuus on sama. Lisäkuulustelu tarvitaan kuitenkin lyhyen matematiikan opintojaksojen suppeamman sisällön takia.

Kesken jääneen oppimäärän *hyväksytysti* suoritettut opintojaksot lasketaan mukaan opiskelijan kokonaisopintopistemäärään.

4.5 Opintojen keskeyttäminen

Opinnot voi keskeyttää opetuksen järjestäjän päätöksellä enintään lukuvuodeksi kerrallaan. Keskeyttämistä on anottava kirjallisesti huoltajan allekirjoittamalla anomuksella (mikäli hakija on alle 18-vuotias). Keskeyttämiseen vaaditaan erittäin perusteltu, esimerkiksi terveydentilaan liittyvä syy (Oppivelvollisuuslaki, 7 §).

4.6. Kaksoistutkinto-opiskelu

Siikajoen lukiossa voi suorittaa yhteistyössä seutukunnan ammatillisten oppilaitosten kanssa kaksoistutkinnon (ammattitutkinto + ylioppilastutkinto). Seutukunnassa on käytössä vaihtojaksojärjestelmä kaksoistutkinto-opinnoissa. Vaihtojaksojärjestelmässä opiskelijat opiskelevat ensimmäisenä opiskeluvuonna kaksi kokonaista jaksoa, toisena vuonna kaksi jaksoa ja kolmantena vuonna yhden jakson kokonaan lukiolla. Tämä helpottaa opiskelijaa keskittymään meneillään oleviin opintoihinsa täyspainoisesti ja vähentää kulkemisista aiheutuvaa ongelmaa.

Kaksoistutkintoyhteistyössä ovat mukana seutukunnan lukioden lisäksi Ruukin Luonto- ja hevoseskus, Lybecker, Raahen ammattiopisto sekä Raahen Porvari- ja Kauppakoulu. Kaksoistutkinto-opiskelijat opiskelevat lukion opintojaksot niissä aineissa, joissa he osallistuvat ylioppilastutkintoon. Vaihtojaksot ovat rakennettu niin, että kirjoitettavia aineita ovat äidinkielen lisäksi pitkä englanti, lyhyt matematiikka, terveystieto ja yhteiskuntaoppi.

4.7. Lukion ratsastuslinja

Lukion opintoihin Siikajoen lukiossa voi sisällyttää 19-23 opintopistettä hevostalouden opintoja. Opinnot koostuvat kahdesta kokonaisesta tutkinnon osasta, jotka ovat hevosen päivittäisistä hoitotoimista huolehtiminen 8op ja ratsastustaidon kehittäminen 11op. Näiden lisäksi opiskelija voi suorittaa kaksi valinnaista opintojaksoa teoriaa, yhteensä 4op. Ratsastuslinjan opinnot toteutetaan kokonaisuutena niin, että opintoja hevoseskulla tehdään viikoittain ensimmäinen ja toinen lukiovuosi kokonaan, ja kolmantena vuotena syyslukukausi.

Lukion ratsastuslinjan opiskelijat opiskelevat keskimäärin yhden päivän viikossa Ruu-kin luonto- ja hevoskeskuksella hevostalouden tutkinnon opintoja. Opintoihin sisältyy teoriaopetuksen lisäksi käytännön harjoittelua hevoskeskuksella sekä ratsastusta. Hevostalouden opintojen järjestämisestä ja opetuksesta vastaa koulutuskeskus Brahe teh-dyn yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Ratsastuslinjan opiskelijat opiskelevat joitakin tunteja viikossa lukion opintojaksoihin liittyen itsenäisesti. Heille tarjotaan myös mahdollisuutta säännölliseen tukiopetukseen, koska he ovat pääsääntöisesti perjantaisin pois lukion tunneilta.

5 OPINTOJEN ARVIOINTI

5.1 Arviointi ja siitä tiedottaminen

Kunkin opintojakson arvioinnista päättää opiskelijan opettaja tai, jos opettajia on useita, opettajat yhdessä. Oppiaineen päättöarvioinnista päättävät rehtori ja opiskelijan opettajat yhdessä. (Lukiolaki 714/2018, 38 §.)

Opiskelijat näkevät noin viikon kuluttua koeviikon päättymisestä jaksotodistuksensa wilmassa, josta ilmenevät opintojakson arvosanat. Alle 18-vuotiaiden huoltajat voivat seurata opiskelijoiden edistymistä wilmassa. Lukuvuoden alussa huoltajille tiedotetaan tarkemmin Wilman kautta saatavilla olevista arviointitiedoista.

5.2 Opintojakson arviointi

5.2.1 Arvioinnin perusteet

Opintojakso arvioidaan sen päätyttyä. **Opintojakson opettaja selvittää opintojakson alussa opiskelijoille, minkälaisiin näyttöihin** arvosana perustuu ja sopii arvioinnin yksityiskohdista opiskelijoiden kanssa. Opintojakson arvioinnissa huomioidaan koko opintojakson aikainen työskentely.

Lukiolain mukaan opiskelijan oppimista ja työskentelyä tulee arvioida monipuolisesti. Ns. jatkuva näyttö (mm. opetuksen aktiivinen seuraaminen, opetuskeskusteluun osallistuminen, koti- ja koulutehtävien tekeminen, niiden määräaikainen palauttaminen, esitelmät, tutkielmat, kirjoitelmät ja harjoitustyöt) vaikuttaa lopulliseen opintojakson arvosanaan koearvosanan ja muiden töiden lisäksi. Arvosana voi perustua kokonaankin jatkuvaan näyttöön.

Oppimista vaikeuttavat diagnosoidut vammat tai niihin rinnastettavat vaikeudet, kuten lukihäiriö, maahanmuuttajien kielelliset vaikeudet tai muut syyt tulee ottaa huomioon arvioinnissa. Opiskelijalla on oikeus erityisjärjestelyihin ja muuhunkin kuin kirjalliseen näyttöön.

5.2.2 Numeroin arvioitavat opintojaksot

Kunkin oppiaineen pakolliset ja valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot arvioidaan numeroin. Numeroarvostelussa käytetään asteikkoa 4-10. Arvosana 5 osoittaa välttäviä, 6 kohtalaisia, 7 tyydyttäviä, 8 hyviä, 9 kiitettäviä ja 10 erinomaisia tietoja ja taitoja. Hylätty suoritus on 4.

Katso suoritusmerkinnät (S) päättöarvioinnin kohdalta, kappale 5.5.

5.2.3 Arviointi pelkän koesuorituksen perusteella

Jos arvosana perustuu pelkästään kokeeseen, koenumeron puolikas pyöristetään ylöspäin.

5.2.4 Arvioinnit kirjaimin (S, H, K, T, P)

S ja H

Paikallisten valinnaisten opintojaksojen arviointi ovat joko numero, suoritusmerkintä (S = suoritettu), hylätty (H = hylätty) tai sanallinen arviointi. Kirjallisesti annettu sanallinen arviointi ja suullisesti arviointikeskustelussa annettu palaute voivat täydentää ja täsmentää numeroarvosanaa.

K ja T

Jos opiskelija jättää opintojakson kesken, keskeytetty kurssi merkitään kirjaimella K.

Kesken oleva kurssisuoritus merkitään kirjaimella T (=täydennettävä). Kesken oleva kurssisuoritus (T) on täydennettävä seuraavaan uusintakokeeseen mennessä tai

puuttuvat osasuoritukset arvioidaan arvosanalla 4. Yleensä koe vaaditaan tehtäväksi, jotta opintojaksosta voi saada arvosanan.

P

Selvittämättömät/liialliset poissaolot, jotka estävät arvostelun, merkitään kirjaimella P.

5.3 Opintojaksojen / kurssien uusiminen

Hyväksyttyä opintojaksoa voi yrittää korottaa **yhden kerran** erillisinä uusintakoepäivinä ja arvosanaa neljä (4) **kaksi kertaa** (uusittava seuraavana uusintakoepäivänä). Samana uusintapäivänä voi tehdä kaksi koetta. Kts. kohta 1.5.

Puuttuvat opintojakson työt on palautettava opettajalle jakson päättymisen jälkeen seuraavaan uusintapäivään mennessä tai puuttuva suoritus alentaa opintojakson arvosanaa.

5.4 Oppiaineen oppimäärän arviointi

Oppiaine voidaan arvioida, kun vähintään 2/3 sen pakollisista ja valtakunnallisista valinnaisista opintojaksoista on suoritettu hyväksytysti vähintään arvosanalla 5. Ainekohtaiset erityismääräykset mainitaan erikseen opetussuunnitelmassa.

Oppiaineen oppimäärä muodostuu opiskelijan opiskelemista oppiaineen pakollisista ja valtakunnallisista valinnaisista opintojaksoista.

LOPS 2021 mukaan oppiaineen oppimäärän arvosana määräytyy opiskelijan opiskelemien pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojen arvosanojen opintopisteiden mukaan painotettuna aritmeettisena keskiarvona. 0,5 pyöristetään yleensä ylöspäin.

Opiskelijan opiskelemia pakollisia ja valinnaisia näistä arvosanaa 4 enintään

2-5 opintopistettä	0
6-11 opintopistettä	2 opintopistettä
12-17 opintopistettä	4 opintopistettä
18->	6 opintopistettä

Oppiaineen oppimäärässä ovat mukana kaikki opiskelijan arvioidut pakolliset ja opetussuunnitelman perusteissa määritellyt valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot. Oppiaineen oppimäärään liittyvien muiden valinnaisten / syventävien sekä soveltavien kurssien arviointitavasta päätetään tarkemmin opetussuunnitelmassa.

Mikäli opiskelija osoittaa erillisessä kuulustelussa suurempaa kypsyyttä ja oppiaineen hallintaa kuin opintojaksojen / kurssien arvostelusta määräytyvä oppiaineen arvosana edellyttää, tulee arvosanaa korottaa.

Päättöarvosanaa on mahdollista korottaa edellä mainitun 1) erillisen kuulustelun lisäksi 2) lisänäytöllä tai jos 3) opiskelijan päättövaiheessa osoittamat näytöt ovat opintojaksoarvosanojen perusteella määräytyvää arvosanaa paremmat.

5.5 Päättötodistuksessa numeroin arvioitavat oppiaineet

Lukioasetuksen määrittämin numeroarvosanoin arvioidaan kaikki pakollisten oppiaineiden oppimäärät sekä valinnaiset vieraat kielet. Opinto-ohjauksesta annetaan suoriutusmerkintä (S).

Opiskelija voi pyytää pelkkää suoriutusmerkintää (S) myös sellaisista oppiaineista, joissa opiskelijan suorittama oppiaineen oppimäärä käsittää vain kaksi opintopistettä ja valinnaisista kielistä neljä opintopistettä.

Suoriutusmerkinnän voi numeroarvosanan sijasta pyytää seuraavissa tapauksissa:

Oppiaine	Suoritetut opintopisteet
Valinnainen kieli	2-4
Psykologia	2
Fysiikka	2
Kemia	2
Filosofia	2
Kuvataide	2
Musiikki	2
Terveystieto	2
Liikunta	ei rajaa

HUOM! Jatko-oppilaitokset eivät S-merkintöjä yleensä hyväksy, vaan vaativat koululta numeroarvosanan.

Opetussuunnitelmassa määritellyt muut soveltuvat opinnot arvioidaan siten kuin opetussuunnitelmassa määrätään.

5.6 Lukion oppimäärä

Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän suoritettuaan hyväksytysti kaikkien opinto-ohjelmaansa kuuluvien oppiaineiden oppimäärät. Opintopisteitä pitää olla vähintään **150**. Ennen päättötodistuksen antamista opiskelija voi osallistua oppiaineen oppimäärän suulliseen kuulusteluun (voi sisältää kirjallisiakin tehtäviä). Jos opiskelija saa tästä paremman arvosanan kuin opintojaksojen / kurssien perusteella määräytyvä arvosana, tästä tulee uusi arvosana.

5.7 Arvioinnin uusiminen ja oikaisu

Opiskelija voi kahden kuukauden kuluessa arvioinnista tiedon saatuaan pyytää opinnoissa etenemistä koskevan päätöksen tai päättöarvioinnin uusimista. Pyyntö tehdään rehtorille. Uudesta arvioinnista päättävät koulun rehtori ja opiskelijan opettajat yhdessä.

Jos opiskelija on tyytymätön pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, opiskelija voi pyytää arvioinnin oikaisua aluehallintovirastolta. Mikäli päätös on ilmeisen virheellinen, aluehallintovirasto (AVI) voi oikaista arviointia velvoittamalla opettajan toimittamaan uuden arvioinnin tai määrätä opinnoissa etenemistä koskevan päätöksen muutettavaksi tai määrätä mikä arvosana opiskelijalle on annettava

6 POISSAOLOT

Opiskelijalla ei saa olla yhtään luvaton poissaoloa opintojakson aikana. Yksikin luvaton poissaolo voi johtaa arviointimerkintään P (poissaolot). Luvattoman poissaolon merkintä saattaa johtaa koko opintojakson uudelleen suorittamiseen.

6.1 Poissaolojen merkitseminen ja seuranta

- Opettaja merkitsee poissaolot ja myöhästymiset Wilmaan.
- Opettaja päästää myöhässä oppitunnille saapuvan opiskelijan luokkaan silloin, kun opiskelijan saapuminen ei aiheuta häiriötä tai haittaa muiden opiskelulle.
- Poissaolot selvitetään Wilmassa.
- Poissaolojen selvittäminen tapahtuu opintojakson arviointiin mennessä.
- Koululla on oikeus vaatia tarvittaessa terveydenhoitajan tai lääkärintodistus poissaolosta.
- Poissaolojen seurannasta ja selvittämisestä vastaa ryhmänohjaaja.

6.2 Toimintatapa luvattomissa poissaoloissa ja jatkuvassa myöhästelyssä

- Aineenopettaja keskustelelee opiskelijan kanssa jatkuvista myöhästelyistä ja luvattomasta poissaolosta ja informoi ryhmänohjaajaa
- Tilanteen toistuessa ryhmänohjaaja keskustelelee opiskelijan kanssa ja on yhteydessä alaikäisen huoltajaan.
- Ryhmänohjaaja tiedottaa asiasta opinto- ohjaajaa, rehtoria ja kuraattoria
- Tarvittaessa järjestetään opiskeluhuollon palaveri

6.3 Työssäkäynti

Työssä käyminen ei ole hyväksyttävä syy poissaoloon.

6.4 Autokoulu

Arviointiviikolla ei hyväksytä autokoulusta johtuvia poissaoloja.

6.5 Pohjatunnit

Arviointiviikkoon kuuluvat pohjatunnit ovat pakollisia

6.6 Poissaololuvan myöntäminen

Poissaololuvat haetaan etukäteen. Poissaololuvan myöntää 1-5 päiväksi ryhmänohjaaja. Yli viikon pituiset lomat myöntää rehtori. Arviointiviikolle lomia ei myönnetä. Lomamatkojen suunnittelussa huomioidaan koulun työ- ja loma-ajat.

6.7 Sairauspoissaolot

Sairauspoissaolot eivät poista opiskelijan velvollisuutta suorittaa opintojaksoon liittyvät tehtävät. Opettaja voi antaa tarvittaessa lisäaikaa palautuksille.

6.8 Opintojaksolle uudelleen osallistuminen

Opiskelija voi olla poissa korkeintaan 6kpl- 75minuutin oppitunteja/2 opintopisteen opintojakso. Rajan ylittyessä ko. opintojakso on käytävä uudelleen. Toistuvassa tai pitkäaikaisessa sairaustapauksessa sekä ratsastuslinjan opiskelijoiden sairastuessa poissaolorajasta voidaan joustaa terveydenhoitajan tai lääkärintodistuksella. Luvattomia poissaoloja ei voi olla kuitenkaan yhtään.

6.9 Aineopiskelijat ja kaksoistutkintoa suorittavat

Aineopiskelijoiden ja kaksoistutkintoa suorittavien kohdalla poissaolojen määrä/opintojakso on joustava. Ammattiaineiden opiskelusta syntyvät poissaolot ovat luvallisia poissaoloja eikä niihin sovelleta samaa kuuden oppitunnin sääntöä kuin lukion omille opiskelijoille.

7 OPINTO-OHJAUS

Opinto-ohjauksen tehtävä on tukea opiskelijaa opinnoissa lukioaikana ja huolehtia siitä, että opiskelijalla on riittävästi sellaisia tietoja ja taitoja, joita hän tarvitsee siirtyessään jatko-opintoihin ja työelämään.

Opiskelija saa ohjausta opintoihinsa mm. opinto-ohjauksen luokkatunneilla, info-tilaisuuksissa, pienryhmä- ja henkilökohtaisessa ohjauksessa sekä oppiaineiden oppitunneilla.

Ryhmänohjaaja on lukiolaisen lähiohjaaja, joka perehdyttää lukio-opintoihin ja lukion käytänteisiin sekä seuraa opiskelijan opintojen etenemistä sekä hyvinvointia ja on tarvittaessa yhteydessä huoltajiin. Ryhmänohjaaja voi tarvittaessa kutsua ryhmänsä kokoon Wilma-viestillä.

Aineenopettajat ohjaavat oman oppiaineensa opiskelussa, kertovat oman aineensa jatko-opintomahdollisuuksista ja perehdyttävät opiskelijat ylioppilastutkinnon kannalta olennaisiin asioihin omassa aineessaan.

Opinto-ohjaaja pitää valtakunnallisten opinto-ohjauskurssien (OP1 ja OP2) oppitunnit. Opiskelija osallistuu opinto-ohjauksen oppitunneille kolmen lukiovuoden aikana. Opinto-ohjaaja ohjaa ja neuvoa kaikissa opintojen suunnitteluun, valintoihin, ylioppilastutkintoon, jatkokoulutukseen ja ammatinvalintaan liittyvissä asioissa. Opiskelija voi Wilman kautta varata itselleen ohjausajan, mikäli ei muuten tavoita opinto-ohjaajaa. Opinto-ohjaaja järjestää opiskelijoille myös infotilaisuuksia ja opintoretkeä, joista tiedotetaan opiskelijoille lukuvuoden aikana. Opiskelija laatii opinto-ohjaajan tuella lukioaikanaan itselleen opiskelusuunnitelman lukio-opintoja varten, ylioppilastutkintosuunnitelman sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelman.

8 LUKION JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Yhteisesti sovitut järjestys- ja käyttäytymissäännöt edistävät koulutyön ja opiskelun turvallista ja miellyttävää sujumista sekä antavat oppimiselle ja hyvinvoinnille hyvät edellytykset. Järjestyssäännöt ovat voimassa kouluaikana. Kouluaikaa ovat koulumatkat, työjärjestyksen mukainen koulupäivä ja koulun järjestämät tilaisuudet sekä opintoretket ja opintokäynnit.

1. Kouluyhteisössä kunnioitetaan toisia eikä sallita kiusaamista tai syrjimistä missään muodossa.
2. Koulupäivän aikana kiinnitetään huomiota asialliseen kielenkäyttöön, noudatetaan hyviä tapoja ja annetaan työskentelyrauha kaikille.
3. Oppitunneille ja koulun tilaisuuksiin saavutaan ajoissa.
4. Huolehditaan omista ja muiden tavaroista huolellisesti. Vahingonkorvausvastuu on toisten ja koulun omaisuudesta.
5. Oppilailla ja opiskelijoilla on velvollisuus suorittaa annetut tehtävät omien opintojen edistämiseksi sekä noudattaa koulun henkilökunnan antamia ohjeita.
6. Peruskoululaisilla on energia- ja virvoitusjuomien nauttiminen koulupäivän aikana kielletty. Lukiolaisilta on kielletty kyseisten juomien nauttiminen oppitunneilla.
7. Koko koulun alueella on nikotiini- ja tupakkatuotteiden käyttö kielletty. Alle 18-vuotiaat eivät saa myöskään pitää hallussaan nikotiini- tai tupakkatuotteita. Nikotiini- ja tupakkatuotteiden suhteen noudatetaan tupakkalain ja perusopetus- tai lukiolain määräyksiä.

8. Kouluaikana ei saa esiintyä päihteiden tai huumeiden vaikutuksen alaisena, eikä niitä saa tuoda kouluun.

9. Älylaitteiden käyttö on kiellettyä oppitunneilla, ellei opettaja anna siihen erikseen lupaa.

10. Kuvaaminen sekä muu tallentaminen ilman lupaa on kiellettyä oppitunneilla. Kuvien, videoiden ja muiden tallenteiden julkaiseminen on kiellettyä ilman kuvattavien tai asianosaisten lupaa.

11. Peruskoululaisten on kiellettyä poistua koulualueelta ilman lupaa.

Järjestyssääntöjen rikkominen johtaa perusopetuslain ja lukiolain mukaisiin rangaistusseuraamuksiin, joita voivat olla tilanteen mukaan esimerkiksi kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto. Vakavammissa tilanteissa voidaan antaa kirjallinen varoitus tai erottaa koulusta määräajaksi. Rangaistusseuraamuksista ollaan aina yhteydessä alaikäisen huoltajiin.

Lukiolaki

Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön 40§

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Oppilaitokseen ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä.

Kurinpito 41§

Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa oppilaitoksesta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi, sekä erottaa asuntolasta määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi. Oppivelvollinen voidaan kuitenkin erottaa oppilaitoksesta enintään kolmeksi kuukaudeksi. Oppivelvollisuuden suorittamisesta määräaikaisen erottamisen aikana säädetään oppivelvollisuuslain 8 §:ssä.

Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta.

Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Häiritsevän tai turvallisuutta vaarantavan opiskelijan poistaminen 43§

Rehtorilla ja opettajalla on oikeus poistaa luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta taikka koulun tilaisuudesta opiskelija, joka ei noudata 41 §:n 2 momentissa tarkoitettua poistumismääräystä.

Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita 45§

Rehtorilla ja opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa opiskelijalta 40 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielletty esine tai aine.

Oikeus tarkastaa opiskelijan tavarat 46§

Opettajalla ja rehtorilla on työpäivän aikana oikeus tarkastaa opiskelijan mukana olevat tavarat, opiskelijan hallinnassa olevat oppilaitoksen säilytystilat sekä päällisin puolin hänen vaatteensa.

Tupakkalaki

Tupakkatuotteita ja nikotiininesteitä ei saa myydä tai muutoin luovuttaa eikä välittää alle 18-vuotiaalle.. 53§

Tupakointi on kielletty perusopetusta, ammatillista koulutusta ja lukio-opetusta antavien oppilaitosten sisätiloissa ja oppilajasuntoloissa sekä niiden käytössä olevilla ulko-alueilla.

9 TENTIT JA YLIOPPILASKIRJOITUKSET

9.1 Tentit

Ylioppilaskirjoituksiin osallistuvilla on oikeus osallistua ennen kirjoituksia tentteihin. Ennen kirjoituksia olevat tentit ovat lähinnä valmistautumista yo-kokeeseen, mutta niissä voi korottaa arvosanojaan opettajan ilmoittamilla edellytyksillä. Ne ovat vapaaehtoisia, mutta tarpeellisia ylioppilaskirjoituksissa menestymiseksi.

Ylioppilaskirjoitusten jälkeiset kuulustelut ovat arvosanojen korottamista varten. Opiskelija voi osallistua vain kerran saman aineen korotuskuulusteluun.

9.2. Yo-koepäivät lukuvuonna 2025-2026

Syksyn koepäivät:

<https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-suorittaminen/koepaivat/syksyn-2025-koepaivat>

ma 15.9.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe
ke 17.9.	psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
pe 19.9.	vieras kieli, pitkä oppimäärä englanti ranska espanja saksa venäjä
ma 22.9.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ti 23.9.	uskonto, elämänkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
to 25.9.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
pe 26.9.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe suomi / ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe
ma 29.9.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä englanti ranska espanja saksa venäjä italia portugali latina saame

Tutkinnon tulokset lähetetään lukioille 13.11.2025. Tulokset ja kokelaan arvostellut koesuoritukset annetaan kokelaalle ja alle 18-vuotiaan kokelaan huoltajalle nähtäväksi Oma Opintopolku -verkkopalvelussa 14.11.2025 alkaen. Ajankohdat ovat alustavia ja muutokset niihin mahdollisia.

Kevään koepäivät:

<https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-suorittaminen/koepaivat/kevaan-2026-koepaivat>

ti 10.3.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe suomi / ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe
to 12.3.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä englanti ranska espanja saksa venäjä italia portugali latina saame
pe 13.3.	äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe
ma 16.3.	vieras kieli, pitkä oppimäärä englanti ranska espanja saksa venäjä
ke 18.3.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
pe 20.3.	reaali (uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto)
ma 23.3.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ke 25.3.	reaali (psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia)

Kevään 2026 ylioppilastutkinnon tulokset lähetetään lukioille 12.5.2026. Tulokset ja kokelaan arvostellut koesuoritukset annetaan kokelaalle ja alle 18-vuotiaan kokelaan huoltajalle nähtäväksi Oma Opintopolku -verkkopalvelussa 13.5.2026 alkaen. Julkaisemisen yhteydessä tulokset luovutetaan myös korkeakoulujen yhteisvalinnan käyttöön. Ajankohdat ovat alustavia ja muutokset niihin mahdollisia.

9.3 Ylioppilastutkinnosta

Tutkinnon suorittamiseen on käytettävissä kolme peräkkäistä tutkintokertaa.

Ylioppilaskokeeseen voi osallistua, kun kaikki kirjoitettavan aineen pakolliset opintojaksot on suoritettu. Osallistumisoikeus tarkistetaan ennen koepäivää.

Koetehtävät perustuvat pakollisiin ja valtakunnallisiin valinnaisiin opintojaksoihin.

Ylioppilastutkintoon kuuluu vähintään 5 oppiainetta.

- 1) kaikille pakollinen äidinkielen koe
- 2) kolme pakollista koetta valitaan seuraavista
 - a) pitkä tai lyhyt matematiikka
 - b) reaalikoe
 - c) ruotsin kieli: pitkä tai keskipitkä
 - d) vieras kieli (A/B3-englanti tai muu vieras kieli pitkä tai lyhyt oppimäärä)
- 3) viidennen pakollisen kokeen kokelas voi valita vapaasti

Yhdessä pakollisessa aineessa on oltava pitkä oppimäärä.

Yksityiskohtaisempaa tietoa saat kokelastiedotteesta, YTL:n sivuilta (www.ylioppilastutkinto.fi) sekä opinto-ohjaajalta että aineenopettajilta.

10 OPINTOJAKSOT, KIERTOTUNTIKAAVIO, OPINTOJAKSOTARJOTIN

10.1 Ainelyhenteet (opintojakson kuvauksissa ja opintojaksotarjottimessa)

OP opinto-ohjaus	RO ryhmäohjaus	ÄI äidinkieli ja kirjallisuus
RUB ruotsi	ENA englanti	SA saksa
TE terveystieto	MAA pitkä matematiikka	MAB lyhyt matematiikka
FY fysiikka	KE kemia	
BI biologia	GE maantieto	UE ev.lut. uskonto
ET elämäntietomustieto	FI filosofia	PS psykologia
HI historia	YH yhteiskuntaoppi	MU musiikki
KU kuvataide	LI liikunta	
RAT ratsastuskurssit	HEV hevosalan kurssit	

Pakolliset opintojaksot on merkitty opintojaksotarjottimeen **vahvennettuna**, valinnaiset ei vahvennettuna.

Opintojaksot/kurssit kannattaa suorittaa numerojärjestyksessä. Huolehdi, että pakolliset opinnot tulevat ajallaan suoritetuiksi.

Hevosalan kurssit pidetään Ruukin luonto- ja hevoskeskuksella pääasiassa perjantaisin.

10.2 Lukion kiertotuntikaavio ja aikataulu

	Ma	Ti	Ke	To	Pe
8.30 - 9.45	2	4	6	5	3
10-00 - 11.15	3	2	4	1	5
<i>RUOKAILU</i>					
11.55 - 13.10	4	6	1	3	2
13.25 - 14.40	6	1	5	8	7

10.3. Opintojaksotarjotin 2025-2026 (päivitetään tarvittaessa elokuussa)

	1.vuosi	2.vuosi	3.vuosi
1.jakso			
1	KE1+KE2	ENA4	MU2 / KU2
2	UE1 ET1	RUB3	MAA8 (2/2)
3	<i>ENARUB0</i>	AI5	<i>PS5 KE5</i>
4	GE1	MAA4 (2/3) / MAB4	<i>RUB7</i>
5	KU1	BI2+BI3	<i>AbiENA9</i>
6	PS1	<i>TE2 GE2</i>	<i>AI10</i>
7	LI1	<i>AI14 KE7</i>	<i>AbiRUB9 AbiPS7</i>
8	OP1	<i>AI14 KE7</i>	LI2
9	<i>Vaellus, RAT1</i>	<i>Vaellus, TO1, RAT1</i>	<i>Vaellus, TO1, RAT1</i>
2.jakso			
1	<i>TVT</i>	MAA4 (1/3) OP2 (1/2)	YH3
2	AI1	HI2	<i>MAA12</i>
3	YH1	MAA5 (2/2) / MAB 5	<i>KE6 PS6</i>
4	ENA1+ENA2 (2/4)	RUB4	AI8
5	MU1	<i>PS3 FY5</i>	<i>MAA10</i>
6	MAY1	<i>BI4 SA4 FI3</i>	<i>FY8 YH4</i>
7	LI1	<i>AI14 KE7</i>	<i>KULD LILD</i>
8	OP1	<i>LI4</i>	
9	<i>RAT1 jatkuu</i>	<i>RAT1 jatkuu</i>	<i>RAT1 jatkuu</i>
3.jakso			
1	RUB1+RUB2 (2/4)	ENA5	<i>AI11</i>
2	FI1	<i>MAA9 (1/1), MAA6 (1/3) / MAB7 (1/1), MAB6 (1/1)</i>	<i>LI5</i>
3	<i>KE3 PS2</i>	<i>TE3 GE3 MU3 (1h)</i>	<i>AbiMAA13</i>
4	MAA2 (2/3)	<i>BI5 SA5 AbiTE4</i>	<i>AbiFY9</i>
5	(ENA1+)ENA2 jatkuu (2/4)	AI6+AI7	<i>MAA14/15</i>
6	FY1+FY2	YH2	<i>AbiPS7</i>
7		<i>LI4</i>	
8	<i>KU3</i>	<i>LI4</i>	OP2
9			
4.jakso			
1	<i>FY3</i>	UE2 ET2	
2	AI2+AI3	RUB5	
3	TE1	<i>KE4 HI6 AI13 (1h)</i>	
4	MAA2 (1/3) / MAB2	<i>BI6 SA6 GE4</i>	
5	HI1	MAA6 (2/3) MAB8	
6	ENA3	<i>PS4 FY6</i>	
7	<i>KU3</i>	OP2	
8	OP1	LI2	
9	<i>RAT2</i>	<i>RAT2</i>	
5.jakso			
1	MAA3 (2/2) / MAB3	ENA6	
2	<i>SA3 UE3</i>	MAA7 (2/2) MAB9	
3	BI1	<i>FY7 SA9 MU3 (1h)</i>	
4	AI4	<i>MAA11 RUB8</i>	
5	(RUB1+)RUB2 (2/4)	HI3	
6	<i>FY4 HI4</i>	FI2	
7	<i>KU3</i>	LI2	
8	LI1	<i>AI13 MU3</i>	
9	<i>Vaellus, RAT2 jatkuu</i>	<i>Vaellus, RAT2 jatkuu, TO4</i>	

10.4 Opintojaksoluettelo LOPS 2021

ÄI1 Tekstit ja kirjoittaminen, pakollinen
 ÄI2+ÄI3 Kieli ja vuorovaikutus, pakollinen
 ÄI4 Kirjallisuuden tulkinta, pakollinen
 ÄI5 Tekstien tulkinta, pakollinen
 ÄI6+ÄI7 Kirjoittaminen ja vuorovaikutus, pakollinen
 ÄI8 Kirjallisuuden kontekstit, pakollinen
 ÄI9 Vuorovaikutus, valtakunnallinen valinnainen
 ÄI10 Abin kirjoitustaito, valtakunnallinen valinnainen
 ÄI11 Abin lukutaito, valtakunnallinen valinnainen
 ÄI12 Kielenhuoltoa ja kielitietoa, paikallinen valinnainen
 ÄI13 Luova kirjoittaminen, paikallinen valinnainen
 ÄI14 Ilmaisun iloa, paikallinen valinnainen
 ÄI15 Lukuintoa lukupiirissä, paikallinen valinnainen

S21 Tekstit ja kirjoittaminen, pakollinen
 S22+S23 Kieli ja vuorovaikutus, pakollinen
 S24 Kirjallisuuden tulkinta, pakollinen
 S25 Tekstien tulkinta, pakollinen
 S26+S27 Kirjoittaminen ja vuorovaikutus, pakollinen
 S28 Kirjallisuuden kontekstit, pakollinen
 S29 Vuorovaikutus, valtakunnallinen valinnainen
 S210 Abin kirjoitustaito, valtakunnallinen valinnainen
 S211 Abin lukutaito, valtakunnallinen valinnainen
 S212 Kielenhuoltoa ja kielitietoa, paikallinen valinnainen

ENARUB0 Englannin ja ruotsin kertausta, paikallinen valinnainen
 RUB1+RUB2 Opiskelutaidot ja kieli-identiteetti ruotsinkielisessä arjessani, pakollinen
 RUB3 kulttuuri ja eri mediat, pakollinen
 RUB4 Ympäristömme, pakollinen
 RUB5 Opiskelu- ja työelämä, pakollinen
 RUB6 Viesti ja vaikutus puhuen ruotsiksi, valtakunnallinen valinnainen
 RUB7 Kestävä elämäntapa, valtakunnallinen valinnainen
 RUB8 Kielioppikertausta, paikallinen valinnainen
 RUB9 Abiruotsi ja kirjoittaminen, paikallinen valinnainen
 RUB10 Kulttuuriprojekti, paikallinen valinnainen

ENARUB0 Englannin ja ruotsin kertausta, paikallinen valinnainen
 ENA1+ENA2 Englanti 1-2, pakollinen
 ENA3 Englanti 3, pakollinen
 ENA4 Englanti 4, pakollinen
 ENA5 Englanti 5, pakollinen
 ENA6 Englanti 6, pakollinen
 ENA7 Englanti 7, valtakunnallinen valinnainen
 ENA8 Englanti 8, valtakunnallinen valinnainen
 ENA9 Englannin kertausta abiturienteille, paikallinen valinnainen

SA1 Uuteen kieleen tutustuminen, valtakunnallinen valinnainen
 SA2 Sosiaalinen kohtaaminen, valtakunnallinen valinnainen
 SA3 Kieli vapaa-ajanvietossa ja harrastuksissa, valtakunnallinen valinnainen
 SA4 Kielen maantieteellinen levinneisyys, valtakunnallinen valinnainen
 SA5 Kielellinen hyvinvointi ja terveys, valtakunnallinen valinnainen
 SA6 Kulttuuriaiheet, valtakunnallinen valinnainen
 SA7 Opiskelu ja työelämä, valtakunnallinen valinnainen
 SA8 Media ja lähdekritiikki, valtakunnallinen valinnainen
 SA9 Kielioppikertausta, paikallinen valinnainen
 SA10 ABIsaksa ja kirjoittaminen, paikallinen valinnainen
 SA11 Saksankielisten maiden kulttuurit, paikallinen valinnainen

MAY1 Luvut ja yhtälö, pakollinen

MAA2 Funktiot ja yhtälöt 1, pakollinen

MAA3 Geometria, pakollinen

MAA4 Analyttinen geometria ja vektorit, pakollinen

MAA5 Funktiot ja yhtälöt 2, pakollinen

MAA6 Derivaatta, pakollinen

MAA7 Integraalilaskenta, pakollinen

MAA8 Tilastot ja todennäköisyys, pakollinen

MAA9+YH2 Taloustieto, pakollinen

MAA10 3D geometria, valtakunnallinen valinnainen

MAA11 Algoritmit ja lukuteoria, valtakunnallinen valinnainen

MAA12 Analyysi ja jatkuva jakauma, valtakunnallinen valinnainen

MAA13 Pitkän matematiikan kertaus, paikallinen valinnainen

MAA14 Pitkän matematiikan perusteiden kertaus, paikallinen valinnainen

MAA15 Haastavat ylioppilastehtävät, paikallinen valinnainen

MAB2 Lausekkeet ja yhtälöt, pakollinen

MAB3 Geometria, pakollinen

MAB4 Matemaattisia malleja, pakollinen

MAB5 Tilastot ja todennäköisyys, pakollinen

MAB6 Talousmatematiikan alkeet, pakollinen

MAB7+YH2 Taloustieto, pakollinen

MAB8 Matemaattinen analyysi, valtakunnallinen valinnainen

MAB9 tilastolliset ja todennäköisyysjakaumat, valtakunnallinen valinnainen

MAB10 Lyhyen matematiikan kertaus, paikallinen valinnainen

BI1 Elämä ja evoluutio, pakollinen

BI2+BI3 Biologia, pakollinen

BI4 Solu ja perinnöllisyys, valtakunnallinen valinnainen

BI5 Ihmisen biologia, valtakunnallinen valinnainen

BI6 Biotekniikka ja sen sovellukset, valtakunnallinen valinnainen

BI7 Biologian kertaus, paikallinen valinnainen

GE1 Maailma muutoksessa, pakollinen

GE2 Sininen planeetta, valtakunnallinen valinnainen

GE3 Yhteinen maailma, valtakunnallinen valinnainen

GE3+HI6 Kulttuurinen sulatusuuni, valtakunnallinen valinnainen

GE4 Geomedia, tutki, osallistu ja vaikuta, valtakunnallinen valinnainen

GE5 Maantieteen kertauskurssi, paikallinen valinnainen

FY1+FY2 Fysiikka luonnontieteenä, pakollinen

FY3 Energia ja lämpö, valtakunnallinen valinnainen

FY4 Voima ja liike, valtakunnallinen valinnainen

FY5 Jaksollinen liike ja aallot, valtakunnallinen valinnainen

FY6 Sähkö, valtakunnallinen valinnainen

FY7 Sähkömagnetismi ja valo, valtakunnallinen valinnainen

FY8 Aine, säteily ja kvantittuminen, valtakunnallinen valinnainen

FY9 Fysiikan kertaus, paikallinen valinnainen

FY10 Tähtitiede, paikallinen valinnainen

KE1+KE2 Kemia, minä ja kestävä tulevaisuus, pakollinen

KE3 Molekyylit ja mallit, valtakunnallinen valinnainen

KE4 Kemiallinen reaktio, valtakunnallinen valinnainen

KE5 Kemiallinen energia ja kiertotalous, valtakunnallinen valinnainen

KE6 Kemiallinen tasapaino, valtakunnallinen valinnainen

KE7 Kemian ja fysiikan laboratoriotyöt, paikallinen valinnainen

KE8 Kemian kertaus, paikallinen valinnainen

FI1 Johdatus filosofiseen ajatteluun, pakollinen

FI2 Etiikka, pakollinen

FI3 Yhteiskuntafilosofia, valtakunnallinen valinnainen

FI4 Totuus, valtakunnallinen valinnainen

PS1 Toimiva ja oppiva ihminen, pakollinen
 PS2 Kehittyvä ihminen, valtakunnallinen valinnainen
 PS3 Tietoa käsittelevä ihminen, valtakunnallinen valinnainen
 PS4 Tunteet ja mielenterveys, valtakunnallinen valinnainen
 PS5 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen, valtakunnallinen valinnainen
 PS6 Mielenterveys ja sosiaalipsykologia, paikallinen valinnainen
 PS7 Psykologisen ajattelun taitoa abiturienteille, paikallinen valinnainen

HI1 Ihminen, ympäristö ja kulttuuri, pakollinen
 HI2 Kansainväliset suhteet, pakollinen
 HI3 Itsenäisen Suomen historia, pakollinen
 HI4 Eurooppalainen ihminen, valtakunnallinen valinnainen
 HI5 Ruotsin itämaasta Suomeksi, valtakunnallinen valinnainen
 GE3+HI6 Kulttuurinen sulatusuuni, valtakunnallinen valinnainen
 HI6 Maailman kulttuurit kohtaavat, valtakunnallinen valinnainen

YH1 Suomalainen yhteiskunta, pakollinen
 MAA9+YH2 Taloustieto, pakollinen
 MAB9+YH2 Taloustieto, pakollinen
 YH3 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma, pakollinen
 YH4 Lakitieto, valtakunnallinen valinnainen

UE1 Uskonto ilmiönä – juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin jäljillä, pakollinen
 UE2 Maailmanlaajuinen kristinuskko, pakollinen
 UE3 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä, valtakunnallinen valinnainen
 UE4 Uskonto, kulttuuri ja yhteiskunta Suomessa, valtakunnallinen valinnainen
 UE5 Uskonto taiteissa ja populaarikulttuurissa, valtakunnallinen valinnainen
 UE6 Uskonto, tiede ja media, valtakunnallinen valinnainen

ET1 Minä ja hyvä elämä, pakollinen
 ET2 Minä ja yhteiskunta, pakollinen
 ET3 Kulttuurit, valtakunnallinen valinnainen
 ET4+ET5 Katsomukset, uskonnot ja uskonottomuus, valtakunnallinen valinnainen
 ET6 Tulevaisuus, valtakunnallinen valinnainen

TE1 Terveys voimavarana, pakollinen
 TE2 Terveys ja ympäristö, valtakunnallinen valinnainen
 TE3 Terveys ja yhteiskunta, valtakunnallinen valinnainen
 TE4 Kertauskurssi, paikallinen valinnainen

LI1 Oppiva liikkuja, pakollinen
 LI2 Aktiivinen elämä, pakollinen
 LI3 Uudet mahdollisuudet, valtakunnallinen valinnainen
 LI4 Yhdessä liikkuen, valtakunnallinen valinnainen
 LI5 Virkistystä liikunnasta, valtakunnallinen valinnainen
 LI6 Vaellus, paikallinen valinnainen
 LI7 Vaellus, paikallinen valinnainen
 LI8 Vaellus, paikallinen valinnainen

MU1 Intro – kaikki soimaan, pakollinen
 MU2 Syke – soiva ilmaisu, pakollinen
 MU3 Globaali uteliaisuus, valtakunnallinen valinnainen
 MU4 Demo – luovasti yhdessä, valtakunnallinen valinnainen
 MU5 Käytännön musisointi, paikallinen valinnainen

KU1 Omat kuvat ja jaetut kulttuurit, pakollinen
 KU2 Ympäristön tilat, paikat ja ilmiöt, pakollinen
 KU3 Kuva viestii ja vaikuttaa, valtakunnallinen valinnainen
 KU4 Taiteen monet maailmat, valtakunnallinen valinnainen

OP1 Minä opiskelijana, pakollinen
 OP2 Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus, pakollinen
 OP3 Opiskelu- ja tv-taidot, paikallinen valinnainen

TO1 Tiedeleiri, paikallinen teemaopintojakso
TO2 Elävät klassikot, paikallinen teemaopintojakso
TO3 Taidetta kaikilla aisteilla, paikallinen teemaopintojakso
TO4 Kansainvälisyyttä käytännöllisesti, paikallinen teemaopintojakso

KULD2 Kuvataiteen lukiodiplomi, valtakunnallinen valinnainen
MULD6 Musiikin lukiodiplomi, valtakunnallinen valinnainen
LILD4 Liikunnan lukiodiplomi, valtakunnallinen valinnainen

HEV1 Hevosenhoito 1, paikallinen valinnainen
HEV2 Hevosenhoito 2, paikallinen valinnainen
RAT1 Ratsastus 1, paikallinen valinnainen
RAT2 Ratsastus 2, paikallinen valinnainen
RAT3 Ratsastus 3, paikallinen valinnainen
RAT4 Ratsastus 4, paikallinen valinnainen
RAT5 Ratsastus 5, paikallinen valinnainen
RAT6 Ratsastus 6, paikallinen valinnainen

Ratsastuslinjan opintojaksot:

HPHH Hevosen päivittäisistä hoitotoimista huolehtiminen 8op
RAK Ratsastustaidon kehittäminen 11op
HEV1 Teoria 1 2op
HEV2 Teoria 2 2op